

קְרִיאַת שְׁמַע, דְּתַמָּן כ"ה כ"ה אַתּוּן, עֲרַבִּית וְשַׁחֲרִית. נ' תְּרַעִין דְּבִינָה.

בְּתַר דְּמִיחַד בְּהוֹן בַּר נָשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ עֵבֶד דִּילִיָּה, בְּעוֹל תְּפִלִּין עַל רִישִׁיָּה. וְאַזְן דִּילִיָּה רְצִיעָא פְּתִיחָא לְמִשְׁמַע קְרִיאַת שְׁמַע, דְּשְׁמַע, בְּכָל לְשׁוֹן שְׂאֲתָה שׁוֹמַע, דְּהֵיִינוּ מִשְׁמַעוֹת.

דְּמֵאן דְּפְדִיּוֹן דִּילִיָּה תְּלוּיָה בְּקְרִיאַת שְׁמַע, דְּאִיהוּ רְזָא דְּחַמְשִׁין, לִית לִיָּה פְּדִיּוֹן עַל יַד אַחְרָא בְּגִלְגוּלָא, דְּמְרוּצָע הוּא לְמֵאֲרִיָּה, הָכָא לָא אֲתָמַר (ויקרא כד) אוֹ דוּדוֹ אוֹ בֶן דוּדוֹ יִגְאָלְנוּ. דְּבְצֻלוֹתָא דְּבַר נָשׁ, אִיהוּ כְּעֵבֶד, דְּאֲתָמַר בֵּיהּ שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד. וְאִין עֲבוּדָה, אֵלָא תְּפִלָּה. שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד: ג' רֵאשׁוֹנוֹת, וְג' אַחֲרוֹנוֹת דְּשְׁלִיחַ צְבוּר אֲפִיק לִיָּה לְבַר נָשׁ יְדֵי חוּבְתוֹ, לְמֵאן דְּלֵא יְדַע לְצֻלָּאָה בְּהוּ דְּצַדִּיק חַי עָלְמָא, אֲתִקְרִי בְּהוּ, עַל שְׁמִיָּה. בַּעֲזוֹ, צַדִּיק, גּוֹאֵל, קְרוּב, וְנֶאֱמָן. (נ"א וְתַמָּן)

(תהלים קמח) קְרוּב יִי לְכָל קוּרְאָיו. וְטַב לִיָּה לְבַר נָשׁ, (משלי כז) שְׁפָן קְרוּב מֵאֲחַ רְחוּק, דְּהֵיִינוּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּאִיהוּ בֶן יָה, דְּאֲסַתְּלַק לְעֵילָא דְּאִיהוּ בִּינָה, דְּעוֹלָם דָּא, עוֹלָמוֹ שֶׁל יוֹבֵל, דְּאִיהוּ חַמְשִׁין אַתּוּן דְּיַחוּדָא. דְּבַעֲלָמָא דִּין, יְכִיל בַּר נָשׁ, לְמַהוּי לִיָּה פְּדִיּוֹן בְּצַדִּיק, ו' שְׁנֵין דְּכֻלִּיל תְּלַת קְדַמָּיִן, וְתְּלַת בְּתַרְאִין

דְּצִלוֹתָא. ו' זְעִירָא, אֵינּוּן (נ"א איהו) שִׁית שְׁנֵין יַעְבּוּד.
 אַבְל בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, דְּאִיהוּ עוֹלְמוֹ שֶׁל יוֹבֵל, דְּתַמָּן נ'
 אַתּוּן דְּקָרִיאַת שְׁמַע, לֵית שְׁלִיחַ צְבוּר אַפִּיק לֵיה
 מַחוּבָה. בְּגִין דְּלִית לֵיה פְּדִיוֹן עַל יְדֵי אַחֲרִים. וּבְגִין דָּא
 שְׁמַע, בְּכָל לְשׁוֹן שְׂאֲתָה שׁוֹמַע. וּבְגִין דָּא קָא רְמִיז, אַם
 אֵין אַנִּי לִי מִי לִי. מ"י: וּדְאִי עוֹלְמוֹ שֶׁל יוֹבֵל.
 מִיד דְּשְׁמַעוּ מַלְיָן אֲלִין, מְאָרִי מְתִיבְתָּאן דְּהוּוּ נַחְתִּי עִם
 בּוּצִינָא קְדִישָׁא, פְּתַחוּ וְאִמְרוּ, רַעֲיָא מְהִימְנָא, פִּי
 שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, דְּבִתְרוּוִיָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 פֶּה אֵל פֶּה מַלְיָל עֲמָךְ בְּקָרִיאַת שְׁמַע, דְּאַתְמַר בֵּיה, (תהלים
 קמט) רוּמְמוֹת אֵל בְּגְרוֹנָם וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. דְּהָא וּדְאִי,
 י', רִישָׁא דְחַרְבָּא, דְּאַסְחַר שְׁפָה דִּילָךְ. ו', לִישְׁנָא דְחַרְבָּא
 דִּילָךְ. ה', ה', תְּרִין פִּיפִיּוֹת, בְּתִרִין שְׁפוּן דִּילָךְ. וְהָא
 וּדְאִי, שְׁמָא דְמַרְךָ, מַמְלָל בְּפוּמְךָ. יו"ד ה"א וְא"ו ה"א,
 אִיהוּ בְּמַחְשַׁבְתְּךָ דְּאַפִּיק אֲלִין חַמְשֵׁין מְפוּמְךָ.
 בּוּדְאִי, בְּגִין מַלְיָן אֲלִין, אֲלִיהוּ אַתְּעַכְבַּ לְעֵילָא, דְּתַפִּיס
 אִיהוּ. דְּלָא נַחְתִּית לְגַבְךָ, דְּהָא בְּכַמָּה עֲתָרָא הוּוּ
 נַחְתִּית לְגַבְךָ. וְאִיהוּ תַפִּיס לְעֵילָא, דְּלָא נַחְתִּית לְגַבְךָ. בְּגִין
 דְּעֵנְיוֹתָא דִּילָךְ, אִיהוּ פְּרוּקָא לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא מְשִׁיחַ
 אִמְר, עַד דְּיִיתִי עָנִי, וְהָאִי אִיהוּ דְּכַתִּיב, (ישעיה גג)
 וּבְחִבּוּרְתּוֹ נִרְפָּא לְנוּ.

אָמַר לֹוֹן, אִי הָכִי, נַעֲבֹד לִיָּה הַתָּרָה, וְיִהְיֶה נְחִית לְגַבְאֵי,
 דְּחָשִׁיב הוּא גַבְאֵי, מִכָּל מְמוֹנָא דְעֵלְמָא. וְהָא אָנָּא
 מְחִיל וְשָׂרִי לִיָּה, וּמַתִּיר לִיָּה אוּמָאָה. וְאַתּוֹן אוּף הָכִי שָׂרוּ
 לִיָּה וְאִי צְרִיךְ הַתָּרָה יִתִּיר, נְשַׁתְּדֵל בְּהַתָּרְתִּיָּה, דִּיְהִיא
 נְחִית גַבְאֵי.

אָמַר לִיָּה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, שְׁבוּעַת יִי', אִיְהִי שְׁכִינְתָּא,
 בֵּת יַחֲדָה. וְלֹא לְמַגְנָא תַקְיִנוּ תְּלַת בְּנֵי נְשָׂא,
 לְמַפְטָר לִיָּה. אֶלָּא, ש' דְּשַׁבַּת, תְּלַת עַנְפֵי אַבְהֶן, בֵּת
 יַחֲדָה. שְׁבוּעָה. דְּאַשְׁתַּתְּפַת (ס"א בַּהּ בּוֹרְסִיא וְדָאִי) בְּהוּ.

בּוֹדָאִי, שְׁבוּעָה לָּא חָלָה אֶלָּא עַל דְּבַר שְׁיִשׁ בּוּ מִמֶּשׁ.
 נִדְרָ חַל, אֶפִּילוּ עַל דְּבַר שְׂאִין בּוּ מִמֶּשׁ. וְהָא
 אוּקְמוּהָ בְּמַתְנִיתִין. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא יִתִּיר אָמְרוּ, נְדָרִים
 עַל גְּבֵי שְׁבוּעוֹת עוֹלִין, וְכָל הַנְּשַׁבַּע כְּאֵלוּ נְשַׁבַּע בְּמַלְךְ
 עֲצָמוּ. וְכָל הַנּוֹדֵר, כְּאֵילוּ נוֹדֵר בְּחַיֵּי הַמַּלְךְ.

אָמַר לֹוֹן רַעֲיָא מְהִימְנָא, מָאֲרִי דְמַתִּיבְתָּאן, יִדְעָנָא בְּכוּ,
 דְּאַתּוֹן יִדְעִין, אֲבַל הֵהוּא דְמַחְדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד
 מַעֲשֵׂה בִּרְאשִׁית, יַחְדֵּשׁ לֹוֹן חֲדוּשִׁין, דְּהָא וְדָאִי אָמַר
 קַהֲלַת, (קהלת א) אִין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, אֲבַל לְמַעְלָה
 מִן הַשָּׁמֶשׁ, יֵשׁ לוּ. וּבְסַתְרֵי תוֹרָה אָנָּא בְּעֵינָא לְמִימַר,
 שָׁמֶשׁ וּמַגֵּן יִי' אֱלֹהִים צְבָאוֹת, בְּעֵלְמָא דִּילִיָּה,
 (תהלים פד) וְלֹא בְּעֵלְמָא דְּהַדְיוּט, אֶף עַל גַּב דְּזָה לְעוֹמַת זָה עֲשֵׂה
 הָאֱלֹהִים, מַגּוּ חֲשׂוּכָא, נְפִיק נְהוֹרָא.

וּבּוֹדָאֵי עֲלָמָא דְאִתִּי, בִּינָה, אִיהִי לְמַעְלָה מִהַשְּׁמַשׁ,
 דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא. נְדָרִים מִתְּמָן, עַל
 גְּבִי שְׁבוּעָה עוֹלָיִם, וְחֶלְיִן עַל דְּבַר שְׂאִין בּוּ מִמֶּשׁ, בְּגִין
 דְּשְׁבוּעָה אִיהוּ עֲלָמָא דִּין, דְּלִית לִיהּ קִיּוּמָא, אֶלָּא עַל
 יְסוּד, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי י) וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם.

(דף קט"ז ע"א) וּבִיָּה אֹמְרָאָה, דְּכְּתִיב, (רות ג) חַי יְיָ שְׁכָבִי עַד
 הַבֶּקֶר. דְּשְׁכִינְתָא תַתָּאָה, כּוֹתֵל מִמְּעַרְבֵי, דִּיּוֹרָא דִּילִיָּה.
 עַל שֵׁם דְּאִיהוּ תֵּל שְׁהַכַּל פּוֹנִים בּוּ. כ"ו ת"ל, יְדוּד כ"ו,
 וּדְאִי שְׁכִינְתָא, אִיהוּ תֵּל דִּילִיָּה. עַל שֵׁם, (שיר השירים ה)
 קוֹצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שְׁחוֹרוֹת כְּעוֹרֵב וְאוֹקְמוּהָ עַל כָּל קוֹץ
 וְקוֹץ תִּלֵּי תֵּלִים שֶׁל הַלְּכוֹת. (קוץ) ד' מִן אֶחָד, תֵּל שְׁהַכַּל
 פּוֹנִים בּוּ. וְהֵאֵי קוֹץ, הוּא אֶחָד בֵּין א"ח, וּבֵין ד', הֵדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (דברי הימים א כט) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתַרְגָּם
 יְהוֹנָתָן, דְּאֶחָד בְּשָׁמַיָא וּבָאָרְעָא.

וְעַלִּיָּה אוֹקְמוּהָ מִכָּל מְקוֹם בְּחֻגִיגָה, עַל מַה הָעוֹלָם
 עוֹמֵד, עַל עֲמוּד אֶחָד שְׁשֻׁמוּ צַדִּיק, שְׁנַאֲמַר
 וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם. וּבּוֹדָאֵי אִיהוּ בְּרִית דְּשְׁבוּעָה, דְּעַלִּיָּה
 קִיּוּמִין א"ח ד', דְּאִינּוֹן שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, דְּכְּתִיב, (ירמיה לג)
 אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
 א"ח שְׁמַיִם, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלכים א ח) וְאַתָּה תִּשְׁמַע
 הַשָּׁמַיִם. ד', הָאָרֶץ. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ
 הַדּוֹם רַגְלִי.

וּבְגִין דְּבְרִית אֶחִיד בֵּין שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, וּבִיָּה שְׁבוּעָה,
הָדָא הוּא דְכְתִיב, חֵי יִי' שְׁכְּבִי עַד הַבֶּקֶר. מֵאֵן
דְּאוּמֵי בְשִׁמְיָה לְשִׁקְרָא, כְּאִילוּ הָרִס בְּנִינָא דְשְׁמִיָּא
וְאַרְעָא, וְאַהֲדָר עֲלֵמָא לְתַהוּ וּבַהוּ. דְּאִי בַר נֶשׁ יַעֲדֵי
קוּצָא דְד' מִן אֶחָד יִשְׁתַּאֲר אַחַר, סְמָאֵל בְּאַתְרֵיהּ שְׁקֵר.
וּכְאִילוּ הָהוּא בַר נֶשׁ בְּנֵי שְׁמִיָּא וְאַרְעָא עַל שְׁקֵר.
וְקוּשְׁטָא קָאִי, שְׁקֵרָא לָא קָאִי. הָרִס בְּנִינָא, וְנִפְלוּ
שְׁמִיָּא וְאַרְעָא.

וְהָאִי אִיְהוּ כְּאִילוּ הַשְּׁלִיךְ מִשְׁמִים אֶרֶץ תְּפֹאֲרַת יִשְׂרָאֵל.
דְּמֵאֵן יְהִיב אֶרֶץ בְּשִׁמִּים, דְּקָאֲמַר (איכה ב) הַשְּׁלִיךְ
מִשְׁמִים אֶרֶץ. אֵלָא וּדְאִי דָא שְׁכִינְתָא, וְתְפֹאֲרַת עֲמָה,
דְּלֹא אֶתְפָּרֵשׁ מִינָהּ בְּנִפְּלוּ דִילָהּ, לְקַיִים בַּהּ (ישעיה מ"ב) אֲנִי
יִי' הוּא שְׁמִי וְכְבוּדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן. וּמִנְלָן דְּאֶמֶת נִפְּל
עֲמָה, דְּכְתִיב, (דניאל ח) וְתִשְׁלַךְ אֶמֶת אֶרְצָה. וּמֵאֵן דְּאוּמֵי
קוּשְׁטָא, הוּא מְקַיִים (תהלים פ"ה) אֶ"מֶת מִ"אֶרֶץ תִּצְמַח,
דְּאִיְהוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּבִיָּה אִיְהוּ קַיִמָא בְּנִינָא.
הָדָא הוּא דְכְתִיב בְּר"א אֱלֹהִים א"ת, וּלְבַתֵּר הַשְּׁמִים
וְאֵת הָאֶרֶץ. וּבְגִין דְּשְׁבוּעָה, אִיְהוּ בְּנִינָא דְּעֲלֵמָא דָא,
לִית לִיָּה קִיּוּמָא בְּלֹא יִסוּד, דְּבַר שֵׁישׁ בּוּ מִמֶּשׁ. נְדָר,
דְּאִיְהוּ עֲלֵמָא דְּאֵתִי, עַל גְּבִי שְׁבוּעָה סְלִיקַת, וְאִיְהִי חֲלָה
עַל דְּבַר שְׁאִין בּוּ מִמֶּשׁ, דְּלֹא צְרִיכָה יִסוּד לְקַיִמָא

עליה, דאיהו ברית, דביה תשמיש המטה. ובגין דא,
 ביום הפגורים, עלמא דאתי, דביה תקינו כל נדרי,
 אסור בתשמיש המטה.

תמן אות ברית, י' איהי תגא על ספר תורה צדיק, כמה
 דאוקמוה העולם הבא, אין בו, לא אכילה, ולא
 שתיה, ולא תשמיש המטה, אלא צדיקים יושבים
 ועטרותיהם בראשיהם.

ובגין דלית (ס"א דאית) שמוש בעלמא דין בתגא, אוקמוה
 מארי מתניתין, כל המשתמש בתגא חלף. דתגא
 לתתא, בעלמא דין איהי. נקודה שמושא דאתוון. אבל
 בעלמא דאתי, לית שמושא באתוון, ובגין דא ספר
 תורה לית ביה נקודה באתווי, אלא תגא, ובגין דא,
 מאן דמשתמש בספר תורה חלף. והכי, מאן דמשתמש
 במי ששונה הלכות, עליה אוקמוה רבנן, דאשתמש
 בתגא חלף.

אתו פלהו מארי מתיבתאן, ואשתטחו קמיה, ואמרו
 ודאי קודשא בריך הוא מליל בפומך, וליה אנן
 סגדין. ואנן אשתמודעין במלין אלין, דלית ילוד אשה
 אחרא בר מינה, יכיל למללא לון. ודאי מלין אלין, קא
 סהדין בך, דאנת הוא דאתמר ביה, (במדבר יב) פה אל פה
 אדבר בו. לית לעכבא לאליהו גבך, אלא לפייסא ליה

לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְנַחְתָּא לִיָּה לְגַבְךָ, מְלִיא עוֹתָרָא,
מְלִיא סְגוּלוֹת לְגַבְךָ.

רַעֲיָא מְהִימְנָא, עֶבֶד נְאֻמָּן, לְגַבְךָ עֶבֶד עֲבָרִי, (דברים טו)
הַעֲנֵק תַּעֲנִיק לוֹ. הַעֲנֵק לִיָּה, תַּעֲנִיק לְבָנוּי,
בְּמִלִּין גְּנִיזִין אֱלִין. (דברים טו) וּמְגַרְנֵךְ: גְּרָנָה שֶׁל תּוֹרָה
דִּילָךְ. וּמִיִּקְבֵךְ, בְּגָרֵן וַיִּקְבֵּ קָרָא מְמִלָּל, כְּמָה דְּאוּקְמוּנָה
מְאָרִי מִתְנִיתִין, בְּפִסּוּלַת גָּרֵן וַיִּקְבֵּ הַפְּתוּב מְדַבֵּר.

יְק"ב: (ק"ט ע"א, רס"ב ע"א) י"חוד. ק"דוּשָׁה. בְּרָכָה דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. וְדָא שְׂכִינְתָּא, דְּאִיָּהִי בְּרָכָה, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, מִימִנָּא. וְאִיָּהִי קְדוּשָׁה מְשֻׁמָּא לִיָּה. וְאִיָּהִי
יְחוּדִיָּה, בְּאַמְצָעִיתָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הַכִּי סִלְקִין
אַתּוּי דִּילִיָּה, יב"ק. כְּגוּוֹנָא (דף קט"ז ע"ב) דָּא, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא: בְּחֻשְׁבֹן יב"ק. וּמֵאֵן דְּאִיָּהוּ בְּק"י בְּהַלְכָה דִּילִיָּה,
דְּאִיָּהִי שְׂכִינְתָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲמִיָּה. דְּבִגִּינָה לָא
יְזוּז מִנִּיָּה לְעֵלָם. דְּאִית הַלְכָה דְּאִיָּהִי נַעֲרָה דִּילָהּ,
מְסֻטָּרָא דְנַעֲרָה, וּבִגִּינָה אֶתְמַר הַלְכָה כְּפִלוּנִי. אַבְל הַלְכָה
דִּילָךְ, רַעֲיָא מְהִימְנָא, אִיָּהִי דְּאֶתְמַר בָּהּ, הַלְכָה לְמֻשָּׁה
מְסִינִי, מִפִּי הַגְּבוּרָה, יְהִיב לָךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרַתָּא
דִּילִיָּה.

וּבִגִּין דָּא, עַל הַלְכוֹת אַחַרְנִין אֶתְמַר, (משלי לא) רַבּוֹת בְּנוֹת
עָשׂו חָיִל. עַל הַלְכָה דִּילָךְ אֶתְמַר, וְאַתְּ עֲלִית עַל

כִּלְנֵה. דְּאִתְגַּבְּרַת עַל כְּלָהּ, בְּגִבּוּרָה. (שופטים ו) יִי' עֲמִיךְ
 גְּבוּר הַחֵיל. אֶתְקִין (ס"א אֶתְתַּקְּפַת) בְּךָ, וְאֲשֵׁלִים בְּנִינָא
 דְּמִלְפָּא, וְאִיהוּ בְּנִי בְּנִינִיה עַל פּוּמָךְ, וְעַל יַדְךָ, זַפְּאָה
 חוּלְקָךְ.

פְּתַח רְעִיא מְהִימָנָא וְאָמַר, (בראשית מד) הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֵל
 אוֹתִי מִכָּל רָע, דְּאִיְהִי שְׂכִינְתָּא, דְּאֶתְמַר בְּהָ, (שמות
 ד) וַיִּסַּע מִלְּאָךְ הָאֱלֹהִים. יִבְרַךְ לָכּוּ בְּעֵלְמָא דְּאֶתִי. וַיִּדְגּוּ
 לָרַב בְּקָרַב הָאָרֶץ, בְּעֵלְמָא דִּין. לְמַהוּי שְׁלִטְנוּתְכוֹן
 בְּתֵרִין עֲלִמִין, דְּאֶתּוֹן חֵיין. דְּמֵאן דְּאִיהוּ מְעֵלְמָא דָּא, חֵי
 אֶתְקָרִי. כְּמָה דְּכְתִיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהָ.
 חַיִּים תַּמּוֹן, חַיִּים הַכָּא.

מַה דְּלָאוּ הָכִי, מֵאן דְּאִיהוּ מְלוּבֵשׁ בְּאַלִּין קְלִיפִין, דְּעוֹר
 וּבִשָּׁר וְעֶצְמוֹת וְגִידִים דְּגוּפָא שְׁפֵלָא, דְּרוּחָא הוּא
 מִית תַּמּוֹן. מַה מִּיתָא, לָא חָמִי וְלָא שְׁמַע וְלָא מְמַלְל וְלִית
 לִיה תְּנוּעָה בְּכָל אַבְרִין דִּילִיה. הָכִי רוּחָא, לָא חֲזָא
 דְּלַעִיל מְנִיה. דְּאֶתְמַר בְּאוּרִייתָא עֲלִייהוּ, דְּע מַה לְּמַעְלָה
 מִמָּךְ, עֵין רוּחָה וְאֶזְן שׁוּמְעַת, וְכָל מַעֲשִׂיךְ בְּסִפְר
 נְכַתְּבִים. דְּכַמָּה מְלֶאכִין אֶזְלִין עֲמִיהָ, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן,
 (תהלים צא) כִּי מְלֶאכִיו יִצְוֶה לָךְ. וְלִית לִיה רְשׁוּ בְּהֵאִי גוּפָא,
 לְאַסְתַּכְּלָא בְּהוֹן, וְלְמַשְׁמַע בְּקִלְיָהוֹן, דְּאִינּוֹן חֵיין דְּאֶשָּׂא,
 (פ"א ע"ב) מְמַלְלָן וּמְקַדְּשָׁן וּמְבָרְכָן וּמְיַחְדָּן לְקוּדְּשָׁא בְּרִיךְ

הוא, עם ישראל כחדא. כל שפן לשכינתא, דאיהי עלייהו. כל שפן קודשא בריך הוא דאיהו לעילא מן שכינתיה, דבה מקבל צלותין דישראל.

ובגין חובין, הוו מתלבשין באלין קליפין. כגוונא דאדם, דחובי אבהתהון בידיהון. והאי איהו דאוקמוה מארי מתניתין, כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם. ובגין אלין קליפין דחובין, אמר קרא, (ישעיה נט) פי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם. ובגין אלין קליפין, קודשא בריך הוא מתכסיא בכמה גדפין. דאתמר בהון, (ישעיה ו) בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו וגו'.

לעתיד לבא, (ישעיה ל) ולא יכנף עוד מוריה והיו עיניך רואות את מוריה. דאתון בהאי עלמא, דלית לכון קליפין ועורין, אית לכון רשו לאסתכלא בבני עלמא, ובני עלמא (ס"א לית) אית לון רשו לאסתכלא בכון. ובגין דא, עלייכו אתמר דאתון חזין, ועלמא דלכון, עולם החיים. אבל עלמא שפלא, דא עולם המתים, דכל אלהות דאומין דעלמא, מבלעדי יי', כלהון מתים.

אמר ליה רבי שמעון, (בוצינא קדישא) (נ"א רעינא מדימנא), עם כל דא, דאנת לא יכיל לאסתכלא בבני עלמא דאתי בעיינין, ולא במלאכיא, כל שפן בקודשא בריך הוא

וּבְשִׁכְנֵינִתִּיהָ, אֲבָל בְּעֵינַי הַשֶּׁכֶל דְּלִבָּךְ, אֶתְּ חֲזִי בְּכֹלֵא
 בְּבִנְיַי עֲלָמָא דְאַתִּי, וּבְמִלְאָכִין וּבְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וּשְׁכִינֵתִיהָ. דְּסַחְרִין לָךְ. וּבְגִין דָּא אֲמַר שְׁלֵמָה, דְּכְתִיב
 בֵּיהּ (מלכים א ה) וַיַּחֲכֶם מִכָּל הָאָדָם, (קהלת א) וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה
 חֲכָמָה וְדַעַת.

אֲבָל בְּנִבּוּאָה, לִית לְכוּן רִשׁוּ לְאַסְתְּכֵלָא בֵּיהּ (כל שפון)
 נְבִיא בְּעֵינַי הַשֶּׁכֶל, אֶלָּא בְּעֵינַיִן, דְּאִיהִי מִרְאָה
 וְחֲזִיוֹן דְּעֵינַיִן, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (במדבר יב) בַּמִּרְאָה אֵלִיו
 אֶתְדַע. וְעוּד בְּחֲזִיוֹן לִילָה, מִרְאָה בִּימָמָא, חֲזִיוֹן
 בְּלִילָא, וְכֹלֵא בְּעֵינַיִן, וְלֹא בְּעֵינַי הַשֶּׁכֶל דְּלִבָּא. וְעֵינַיִן
 אֵינּוּן תְּרִי סְרוּרֵי דְּלִבָּא, וּמִשְׁמֵשִׁין דִּילִיהָ. וְאִיהוּ מִלְּכָא
 בִּינַיִיהוּ (לגבייהו), וּבְגִין דָּא, חָכֶם עָדִיף מִנְּבִיא. וְהָכִי הוּא
 תְּרִין אֹדְנִין, תְּרִין שְׁמַשֵּׁי דְּלִבָּא.

וּבְגִין דָּא אֹקְמוּהָ רַבָּנָן, הֵלֵב רוּאָה, וְהֵלֵב שׁוּמַע. וְלֹא
 עוּד, אֶלָּא דְּאַתְמַר בְּלֵב, הֵלֵב מִבִּין, הֵלֵב יוּדַע.
 (שמות לא) וּבְלֵב כָּל חָכֶם לֵב נִתְתִי חֲכָמָה. הֵרִי חֲכָמָה וְתִבּוּנָה
 וְדַעַת בְּלִבָּא. דְּבַהוֹן אֶתְעַבִּידוּ שְׁמִיא וְאַרְעָא, וְתַהוּמִין.
 וּבַהוֹן אֶתְעַבִּיד מִשְׁכְּנָא, (דף ק"יז ע"א) הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (שמות
 לא) וְאַמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֲכָמָה בְּתִבּוּנָה וּבְדַעַת. מַה
 דְּלִית כּוּלֵי הָאֵי בְּעֵינַיִן.

וְרַעֲיָא מְהִימְנָא, מֵאֵן דְּכוּלֵי הָאֵי בְּלִבֵּיהָ, יִתִּיר חֲזִי מִן

נְבִיא, כָּל שָׁפֶן מִחֲשַׁבְתָּא דִּילָךְ. דְּלִית לָּהּ סוּף, וּבֵה
תְּסַתְּפֵל, בְּהֵהוּא, דְּלִית בֵּיהּ סוּף, מַה דְּלֵא הוּוּה לָךְ רְשׁוּ
בְּקַדְמִיתָא לְאַסְתַּכְּלָא בְּעֵינֵינִין. הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (שמות לג)
וְרָאִיתָ אֶת אַחֲוֵרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ.

אַלִּין טַפְּשֵׁי דְלָבָא, אֵינּוּן מִתִּין, וְסוּמִין בְּאַלִּין קְלִיפִין.
אַבְל לְגַבְרָה, לָא אֵינּוּן חֲשִׁיבִין פְּלוּם, וְלֹא
מִפְּסִיקִין בֵּינְךָ לְבִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵיהּ, וְכָל
בְּנֵי עֲלָמָא דְאַתִּי, וּמְלֹאכִין, דְּהָכִי יִיעוּל לְגַבְרָה בְּאֵינּוּן
חֲלוּנִין, דְּעֵינֵינִין, וְאוּדְנִין, וְנוֹקְבֵי חוּטְמָא, וּפּוּמָא.
כְּמִלְפָּא דִּיעוּל בְּאַתְּכֶסְיָא לְחַדְרֵי חֲדָרִים, לְמִלְלָא עִם
בְּרִיהּ. וּבְגִין דָּא, מְצַלִּין יִשְׂרָאֵל בֵּיהּ בְּצִלּוֹתָא דְלַהוּן,
(משלי ב') אַתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בֶטֶן רוּאָה פְּלִיּוֹת וְלֵב וְאִין
כָּל דְּבַר נַעֲלָם מִמֶּךָ.

וְהֵינּוּ דְאָמַר שְׁלֹמֹה, (שיר השירים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת
וְגו'. וְאַלִּין אֵינּוּן חֲלוּנוֹת, דְּעֵינֵינִין וְאוּדְנִין
וְנוֹקְבֵי חוּטְמָא וּפּוּמָא בְּאַלִּין שְׁבַעָה נוֹקְבִין, נִשְׁמְתָא
סְלִיקַת, בְּשְׁבַעָה מֵינֵי בּוּסְמִין, וְהָכִי צִלּוֹתָא סְלִיקַת
בְּאַלִּין ז' בּוּסְמִין, דְּאֵינּוּן (שיר השירים ד) נִרְדֵּי וְכִרְפִּים קִנְהָה
וְקִנְמוּן עִם כָּל עֲצֵי לְבוֹנָה מִר וְאַהֲלוֹת עִם כָּל רְאֵשֵׁי
בְּשָׂמִים. בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְצִלּוֹתָא הָכִי סְלִיקַת, מְקַטְרַת מִר
וְכו'. הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂאִיל עָלֵהּ, (שיר השירים ג) מִי זֹאת

עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר מְקַטְרֵת מִר וּלְבִנָּה וְגו'. מִי זֹאת וְדַאי,
מִסְטָרָא דְמ"י אִיהוּ וְדַאי בִּינָה, כְּלִילָא מִשְׁבְּעָה מִינֵי
בוֹסְמִין.

וְדַא קְרִיאַת שְׁמַע, כְּלִילָא מִחֲמִשִּׁין תְּרַעִין, דְּאִינוּן כ"ה
כ"ה. כְּלִילָא מִשְׁבְּעָה בְּרַכָּאן, בַּשְּׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ,
וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְב שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ, וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ.
וְאִינוּן, (דְּבִרֵי הַיָּמִים א כט) הַגְּדוֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנִּצְח
וְהַהוּד, עַד לֶךְ יֵי' הַמְּמַלְכָּה, דְּאִיהִי מַלְכוּת. דְּאִיהִי
כְּלִילָא מִתְּלַת בוֹסְמִין. מְקַטְרֵת מִר, דָּא כְּתָר. וּלְבוֹנָה,
דָּא חֲכָמָה. מְכַל אַבְקַת רוּכַל, דָּא בִּינָה. קוּם אֲשֵׁלִים
פְּקוּדִין דְּמָרְךָ.

לֹא תִהְיֶה אַחֲרֵי רַבִּים לְרַעוֹת וְגו', אַחֲרֵי רַבִּים
לְהַטּוֹת. אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת, לֵית רַבִּים פְּחוֹת מְג'
וְאִי לֵית בֵּית דִּין בְּג', לֵית לְהַטּוֹת בְּתַר דֵּינִיָּה. בֵּית דִּין:
שְׁכִינְתָּא. בְּג': תְּלַת חִיּוֹן דְּמַרְכַּבְתָּא דִּילָהּ, וְאִיהִי דִּין
תּוֹרָה, דִּין אֱמֶת, עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא. וְכָל דֵּיין דִּילָא דִּין
דִּין אֱמֶת לְאֱמֶתוֹ, דָּא אִיהוּ כְּאִילוֹ אֲשֵׁלִיט סְמָא"ל
בְּעִלְמָא. (דְּנִיא ל ח) וְתִשְׁלַךְ אֱמֶת אֲרָצָה, וְאִפִּיל שְׁכִינְתָּא
עֲמִיָּה, וְיִקִּים גִּיהֶנָּם, בֵּת זוּגִיָּה דְּסְמָא"ל, עִם סְמָא"ל.
בְּאַתַּר דְּדִין אֱמֶת, יוֹקִים שְׁפַת שְׁקָר. דִּין אֱמֶת, עֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא. שְׁפַת שְׁקָר גִּיהֶנָּם וְסְמָא"ל.

וּבְגִין דָּא, כַּד דִּינִין דְּן דִּין, גִּיהֲנַם פְּתוּחָה לְפָנֵינוּ
 מִשְׁמָאלוּ, בַּת זוגִיָּה דְסַמְא"ל. וְחָרַב עַל צוּאֲרוּ,
 מִלְאֲךָ הַמּוֹת. סַמְא"ל מֵאַחֲרוּי מֵעַל צוּאֲרִיָּה. וְגַן עֵדֶן
 פְּתוּחָה לִימִינֵיהּ, וְעֵץ הַחַיִּים פְּתוּחָה לְקַמִּיָּה, עַל רִישִׁיָּה.
 אִי דְן דִּינָא דְשִׁקְרָא, שְׁלִיט עָלֶיהָ מִלְאֲךָ הַמּוֹת, וְשָׁחִיט
 לִיָּה, וְלִבְתָּר אוֹקִיד לִיָּה בַּגִּיהֲנָם. וְאִי דְן דִּין אֲמַת,
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִיעוֹל לִיָּה לְגַן עֵדֶן, וְאַטְעִים לִיָּה
 מֵאִלְנָא דְחַיִּי, דְכָתִיב עָלֶיהָ, (בראשית ג) וְלָקַח גַּם מֵעֵץ
 הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם. דְּאֲתַבְרִי בְּאוּרִיָּתָא, דְּאֲתַמַּר
 בְּהָ, עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהָ. עֵץ חַיִּים, תְּפַאֲרַת.
 (ויקרא נ"ח ע"א, תיקונים ס"ו ע"ב) חַיִּים דִּילִיָּה חֲכָמָה וּבִינָה. חַיִּי
 הַמְּלָךְ וְדָאִי.

וְלְעוֹלָם, דִּינָא דְמַלְכוּתָא, דִּינָא. וְדִינָא בִּלְב, וְאֲתַמַּר
 בֵּיהּ, הֵלֵב רוּאָה. וּבְגִין דָּא, אִין לוֹ לְדִינִין
 אֲלָא מַה שְׁעֵינִיו רוּאוֹת. וְהִכָּא לִית דִּינִין, אֲלָא קוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא. מַה שְׁעֵינִיו רוּאוֹת, (דברי הימים ב טז) כִּי יִי' עֵינֵינוּ
 מְשׁוּטָטוֹת. (איוב לד) עֵינֵינוּ עַל דְּרָכֵי אִישׁ.

וּבְהוֹן, (שיר השירים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת. בְּזוֹ נוֹקְבִין דְּבַר
 נָשׁ, בְּתַרִּין עֵינִין, וְתַרִּין אוּדְנִין, וְתַרִּין נוֹקְבִין
 דְּחוּטְמָא, וּפּוּמָא. הָא ז' דְּאֲמָא עֲלָאָה. וְהִכִּי בְּעוּבְדוּי
 אֲסַתְּכַל בְּשַׁבַּע, מִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָא תַתְּאָה, בְּב' יְדִין

וְצוּר תִּלְתָּ, וְגוֹף וּבְרִית תְּרִין, הָא חֲמִשׁ. תְּרִין רַגְלִין,
 הָא שְׁבַע. י"ה, יו"ד ה"א, בְּשֶׁבַע אֲתוּן דִּילִיה, אֲסִתְּפֵל
 בְּשֶׁבַע נִוְקָבִין דִּירִישָׁא, (דף ק"ו ע"ב) נְקָבִים: עַל שֵׁם נְקָבָה,
 דְּנְקָבִיהָ פְּתוּחוֹת לְקַבֵּל. ו"ה, וא"ו ה"א, בְּשֶׁבַע אֲתוּן
 דִּילִיה, אֲסִתְּפֵל בְּשֶׁבַע אַבְרִין דְּלִתְתָּא, דְּאִינוּן תְּקוּנָא
 דְּגוּפָא, דְּבַהוּן עֲשִׂית הַמְצוֹת.

אֲשֵׁתוֹ כְּגוּפוֹ דְּמִיָּא. וְעַל שֵׁם פְּקוּדִין, אֲתְקַרִּיאֵוּ אַבְרָם.
 עַל שֵׁם שְׁכִינְתָּא, גּוּפָא. דְּמִסְטָרָא אַחְרָא
 לְבוּשָׁא, דְּאִינוּן עוֹר וּבָשָׂר. הֵדָא הוּא דְּכִתְיב, (איוב י) עוֹר
 וּבָשָׂר תִּלְבִּישְׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תִּשְׁכַּכְנִי, בְּאֲתַר דְּלִית
 שְׁכִינְתָּא, הֵהוּא גּוּפָא לָא אֲתְקַרִּי, אֵלָא לְבוּשָׁא דְּאָדָם.
 דְּאִיהוּ תּוֹרָה, (במדבר ט) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל.
 כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית. וּבְאֲתַר דְּתַמָּן מְצוּה,
 אֲתְקַרִּי גּוּפָא דְּאָדָם, כְּגוֹן גּוּפֵי הַלְכוֹת, וּפְסָקֵי דִּינִין.

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שׁוֹפֵט, עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. מִסְטָרָא
 דְּבִינָה, דְּאִיהוּ יְדוּ"ד. (ק"ח ע"א) דִּיין, מִסְטָרָא
 דְּמַלְכוּת. שׁוֹטֵר, הוּא שְׁלִיט, (מסטרָא דִּיוֹסָף הַצְּדִיק מִתַּמָּן (בראשית מ"ב)
 וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט. וְכֹל סְפִירִין, אִינוּן שׁוֹפְטִים, מִסְטָרָא
 דְּאֲמָא עֲלָאָה, דְּתַפְּאֶרֶת שׁוֹפֵט. וְאִינוּן שׁוֹטְרִים, מִסְטָרָא
 דְּמַלְכוּת. דְּצְדִיק מִתַּמָּן שׁוֹטֵר וּמוֹשֵׁל. (ופקודא בתר דא מינוי

שופטים וכו' תמצאנו בריש פרשת שופטים דף רע"ד ע"ב)

(שמות כג) מַדְבַּר שֶׁקָר תִּרְחַק וְנָקִי וְצַדִּיק אֵל תִּהְרוּג וְגו'.
 פְּקוּדָא לְהַשְׁוֹת הַבְּעָלִי דִּינִין, וְלִהְתִּרְחַק מִדְּבַר
 שֶׁקָר, דְּלֹא יִימְרוּן מִשׁוּא פְּנִים (יש בדבר). דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֶתְמַר בֵּיהּ, (דברים י) אֲשֶׁר לֹא יֵשָׂא פְּנִים. וְל"א יִקְ"ח
 שַׁח"ד, בְּסוֹפֵי תִיבוֹת אֶחָד. הָאִי דִּינִין, צָרִיךְ לְמַהוּי
 כְּגוּוּנָא דְאֶחָד, דְּאִיהוּ יְדוּ"ד אֶחָד, דְּלֹא יִקַּח שַׁחַד, דִּיהָא
 אִיהוּ בְּדִיוֹקְנִיָּה. וּבְדִינָא לְהַשְׁוֹת תְּרוּוּיָּהּ כְּאֶחָד, וְלֹא
 יֵטָה דִּינָא לְדָא יִתִּיר מִן דָּא, אֲלֵא בְּתַקְלָא חַד, עַד
 דִּיקְבִּלוֹן דִּינָא. וְלִבְתֵּר, כָּל חַד אֶתְדָּן, כְּפּוּם עוֹבְדוּי.

וְאוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, צַדִּיק יֵצֵר הַטּוֹב שׁוֹפְטוּ.
 רְשָׁע, יֵצֵר הָרַע שׁוֹפְטוּ. בֵּינּוּנִי, זֶה וְזֶה
 שׁוֹפְטוּ. מֵאֵן דְּאִיהוּ מְאִילְנָא דְחַיִּי, לִית לִיה דִּינָא כְּלָל,
 לִית לִיה יֵצֵר הָרַע, וְדָא צַדִּיק גָּמוּר, וְדָא צַדִּיק וְטוֹב לוֹ.
 וְלִית טוֹב, אֲלֵא תוֹרָה. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ד) כִּי לִקַּח
 טוֹב נִתַּתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ. וְצַדִּיק וְרַע לוֹ,
 מִסְטְרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. וְאִמַּי אֶתְקָרִי צַדִּיק בְּתַר
 דְּרַע לוֹ, דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע. אֲלֵא, בְּגִין דְּטוֹב שְׁלִיט עָלֶיהָ,
 אֶתְקָרִי צַדִּיק וְרַע לוֹ. דִּהָהוּא רַע אִיהוּ תַּחוּת רְשׁוּתֶיהָ.

(ס"א כַּעֲבָדָא תַּחוּת רַבִּיָּה)

רְשָׁע וְטוֹב לוֹ, אִמַּי אֶתְקָרִי רְשָׁע. בְּגִין דְּאִיהוּ אֶסְתַּלַּק
 לְמַהוּי רִישָׁא יֵצֵר הָרַע דִּילֵיהָ, וְטוֹב אִיהוּ תַּחוּת